

for — at hans Anklage var mindre vel grundet. Dertil kommer, at det, som Pastor Bech med sin Anklage har villet ifølge hans egen Erklæring, afgiven til Ministeriet — den findes i Ministerialtidenden for i Aar pag. 751 — væsentlig var at anklage Præstestanden, og som han udtrykkelig udtaler „ikke for at angribe den nuværende kirkelige Øvrighed“. Mit Øjemed med mine Udtalelser her er derimod netop at angribe den kirkelige Øvrighed. Jeg tror, at det, trods alt, er faa Tilfælde, hvor der foreligger noget saadant som det, her klages over, inden for Præstestanden. Det, jeg vil anke over, er, at i alle de Tilfælde, i hvilke der foreligger Oplysninger, viser det sig — i alt Fald i alle de Tilfælde, jeg er bekendt med — at det næsten er umuligt at trænge frem over for de gejstlige Myndigheders sejge Modstand mod, at disse Spørgsmaal overhovedet oplyses. De dysses ned, saa længe det overhovedet er muligt at dysse dem ned. Til Bevis for Rigtigheden af denne min Paastand vil jeg ikke nøjes med at holde mig til de Vidnesbyrd derom, som ligge i Pastor Clausens eller Pastor Becks Anklager — thi fra Begyndelsen af gik de ogsaa ud paa dette — og heller ikke nøjes med at henvise til de ældre Udtalelser, som gaa i den Retning, saaledes som jeg har oplyst. Jeg vil nævne et Par Eksempler, som skulle gøre det høje Tings Medlemmer klar over, hvilken Art — jeg tør vel bruge Udtrykket: Myndighedsmisbrug det er, jeg sigter til.

Jeg skal da først nævne et Eksempel fra Øster Hornum Pastorat i Nørrejylland i Viborg Stift. Der fik de i 1885 en Sognepræst ovre fra Læsø, om hvem de allerede, før han blev udnævnt, havde hørt Ting, som gjorde, at de ved Henvendelse paa rette Sted i Mindelighed bad sig fritagne for ham. Men de fik ham alligevel. Hvad var det da, de klagede over? Det var ikke det, at Manden, som for øvrigt nu er død, havde ført et lastværdigt Liv, men det, at han var aandelig og legemlig svækket i en saadan Grad, at han umulig med Anstand eller Værdighed kunde beklæde et Præsteembede. Der er som Eksempler paa hans Optræden meddelt mig, at naar han skulde uddele Nadverens Sakramente, saa hændte det atter og atter, at han sprang saa den ene og saa den anden af de for Alterbordet knælende Altergæster over. Nogle fik kun Vin, andre fik kun Brød og atter andre ingen af Delene. Som Vidnesbyrd om, hvorledes han forrettede det andet Sakramente, Daabshandlingen, er det nævnt for mig, at en Gang,

da han skulde døbe et Barn og var kommen saa vidt i Daabsformularen, at han fik sagt: „Jeg døber dig i Faderens...“, saa kom han til at se en Hund i Kirken og siger: „Naa, saa De har Raad til at holde Hund“; og dermed standsede den Daabshandling. Dette blev indberettet til de overordnede, og der blev givet Tilladelse til, at Barnet maatte døbes om. De Herrer ville altsaa kunne forstaa, af hvad Art de Klager vare, der førtes mod denne Præst. De førtes frem i Almindelighed, ikke blot med Hensyn til dette Tilfælde med Daaben, for den Biskop i Viborg, som endnu sidder i samme Embede. Hvad gjorde saa denne Biskop? Han kom en Dag til Kirken sammen med Provsten for at visitere. Der var stuvende fuldt baade i Kirken og paa Kirkegaarden af Sognets Beboere. Provsten kom ud paa Kirkegaarden for at spørge, hvad Folkene ønskede. Ja, de vilde gerne tale med Biskoppen. Han kom tilbage med det Bud, at tre af Menigheden vilde kunne faa Lov til at tale med hans Højærværdighed, rigtignok først 4 Timer senere, men dog inden han forlod Stedet. De indfandt sig saa hos Biskoppen og talte med ham. Men da de havde forebragt deres Klage vidtløftigt og med de Eksempler, hvoraf jeg har nævnt disse to, hvad svarede saa Biskoppen? Han svarede: „Ja, Beboerne kunne sagtens klage, men det er mit Ansvar at rive en Mand bort fra sit Levebrød med Kone og Børn“. Dertil svarede det ene af de tre Menighedsmedlemmer: „Det turde dog vel være, Deres Højærværdighed, at Ansvar for Menighedslivets Trivsel er tungere end det andet“. „Meget sandt“, svarede Biskoppen, men desuagtet varede det næsten 2 Aar i det hele, inden de kom af med denne Præst.

Om hvem blev saa denne Præsts Efterfølger i Øster Hornum? Det gjorde den nøksom bekendte Pastor Gade. Denne Pastor Gade var jo til en Begyndelse meget ivrig Missionsmand. Han fandt saaledes paa i Begyndelsen af 90'erne at forlange af Menighedsmedlemmerne, at de for at komme til Alters skulde møde hos ham til lønligt Skriftemaal senest Dagen før Altergangen. Dette vilde Menighedsmedlemmerne ikke underkaste sig, og de beklagede sig i den Anledning til hans overordnede. Om denne Klage, som blev indgiven med Hensyn til 6 Menighedsmedlemmer, der vare afviste af Præsten, fordi de ikke vilde møde til saadant Skriftemaal, bler der afæsket Præsten en Erklæring, som vistnok ikke var bestemt til, at de,